

Eduskuntavaalien 2023 ulkomainonta

Keskusvaalilautakunta 08.02.2023 § 1
75/00.00.00/2022

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Henni-Leena Jaakkola, p. 040 190 6048,
henni-leena.jaakkola@iitti.fi

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 22.-28.3.2023 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 22.-25.3.2023 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakoäänestys voidaan aloittaa jo keskiviikkona 15.3.2023.

Kuntaliitto on yleiskirjeellään 7/2022 (2.11.2022) suosittanut ulkomainonnan sallimista kunnan hallinnassa olevilla alueilla viikkoa ennen ennakoäänestyksen aloittamista. Eduskuntavaalien ulkomainonta voidaan siis aloittaa niillä alueilla, jotka ovat kunnan hallinnassa ja määräysvallassa 15.3.2023.

Kunnilla ei ole lakisääteistä velvollisuutta vaalimainonnan järjestämiseen, mutta kunnat ovat perinteisesti tarjonneet puolueille ja valitsijayhdistyksille mahdollisuuden ehdokasjulisteiden esillepanoon niille varatuissa telineissä. Vaalimainospaikkojen ylläpito ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain.

Ulkomainonnan sallimisessa julkisissa tiloissa on keskeistä ehdokkaiden yhdenvertainen kohteleminen, esimerkiksi vaalimainospaikkojen määrän ja jakautumisen tai kustannusten määräytymisen osalta. Kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilan sijainti, luettuna vasemmalta oikealle, tulisi määräytyä samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä. Jotta tyhjiä mainospaikkoja ei jäisi, ehdokkaita asettaneilta ryhmiltä voidaan tiedustella, tulevatko he käyttämään mainospaikkoja ja edellyttää vastausta tiettyyn päivämäärään mennessä uhalla, että vaalimainospaikkoja ei heille varata.

Kunnat voivat säädellä maillaan tapahtuvaa mainontaa, huomioiden kuitenkin yhdenvertaisuusnäkökulman toteutumisen. Kampanjointi yksityisten tahojen omistamilla tai hallinnoimilla alueilla on aina luvanvaraista.

Vaalilain (56 §:n ja 72 §:n) mukaan yleisen ennakoäänestyspaikalla tai vaalipäivän äänestyspaikalla taikka niiden välittömässä läheisyydessä ei saa äänestysaikana pitää puheita, julkipanna tai jakaa painettuja tai kirjoitettuja kehoituksia eikä muutoinkaan vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa äänestäjien vaalivapauteen. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että vaalimainoksia ei tule asettaa ennakoäänestyspaikkojen tai äänestyspaikkojen läheisyyteen niin, että voidaan katsoa niiden vaikuttavan äänestäjän valintaan. Vaalimainosten ei siten esimerkiksi tule näkyä vaalihuoneistoon tai sen sisäänkäynnille.

litin kunnassa on osoitettu vain yksi kunnan hallinnassa ja määräysvallassa oleva ulkomainontapaikka, Kausalan tori.

Eduskuntavaalien 2023 vaalimainokset tulee poistaa ulkomainontapaikoilta kuntavaaleja seuraavalla viikolla eli viikon kuluessa vaalipäivästä (vko 14).

Esittelijä	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja
Päätösehdotus	<p>Keskusvaalilautakunta päättää, että</p> <ul style="list-style-type: none"> - eduskuntavaalien 2023 ulkomainonta voidaan aloittaa keskiviikkona 15.3.2023 Kausalan torilla. - vaalimainokset tulee poistaa ulkomainontapaikolta kuntavaaleja seuraavalla viikolla eli viikon kuluessa vaalipäivästä (vko 14). - puolueet ja valitsijayhdistykset veloitetaan huolehtimaan taulujen siisteydestä. - kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle varataan yksi kaksipuolinen teline julisteita varten. - kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilan sijainti, luettuna vasemmalta oikealle määräytyy samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä. - ehdokkaita asettaneiden ryhmien tulee ilmoittaa litin kunnan keskusvaalilautakunnan sihteerille mainospaikan käytöstä sähköpostitse henni-leena.jaakkola@iitti.fi viimeistään 12.3.2023 mennessä. - se antaa päätöksensä edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.
Päätös	<p>Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja teki päätösehdotukseen seuraavan muutosehdotuksen:</p> <p>Keskusvaalilautakunta päättää, että</p> <ul style="list-style-type: none"> - eduskuntavaalien 2023 ulkomainonta voidaan aloittaa keskiviikkona 15.3.2023 Kausalan torilla. Mainonta muilla litin kunnan omistamilla alueilla ja kiinteistöillä on kielletty. - litin kunta huolehtii vaalimainostelineiden pystyttämisestä ja poistamisesta. - vaalimainokset tulee poistaa ulkomainontapaikolta kuntavaaleja seuraavalla viikolla eli viikon kuluessa vaalipäivästä (vko 14). - puolueet ja valitsijayhdistykset veloitetaan huolehtimaan taulujen siisteydestä. - kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle varataan yksi kaksipuolinen teline julisteita varten. - kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilan sijainti, luettuna vasemmalta oikealle määräytyy samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä. - ehdokkaita asettaneiden ryhmien tulee ilmoittaa litin kunnan keskusvaalilautakunnan sihteerille mainospaikan käytöstä sähköpostitse henni-leena.jaakkola@iitti.fi viimeistään 12.3.2023 mennessä. - keskusvaalilautakunnan sihteeri laatii ulkomainonnasta erillisen tiedotteen, joka julkaistaan verkkosivuilla ja lähetetään sähköpostitse niille puolueille, joiden yhteystiedot ovat tiedossa. - antaa päätöksensä edelleen kunnanhallitukselle tiedoksi.